

Сучасний етап обліку фінансових інвестицій має враховувати останні зміни в організації світового господарства, у формуванні корпоративних відносин в умовах глобалізації, інтеграції національних економік, їх цифризації. Оскільки основними користувачами облікової та звітної інформації є засновники, інвестори, тобто власники підприємств та корпорацій, саме на досягнення сприятливого інвестиційного клімату мають бути спрямовані інформаційні потоки. Важливим кроком у цьому напрямі може бути законодавче затвердження нового Звіту про управління, що має усі ознаки інтегрованої звітності. Звіт має містити фінансову та нефінансову інформацію, характеризувати стан і перспективи розвитку підприємства та розкривати основні ризики діяльності (структуру та опис діяльності підприємства; результати діяльності; ліквідність та зобов'язання; екологічні та соціальні аспекти; кадрову політику; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції; перспективи розвитку; схему корпоративного управління). Він оприлюднюється разом з фінансовою звітністю великими і середніми підприємствами та може слугувати важливою інформаційною базою для реальних та потенційних інвесторів.

Загалом, інформація з питань інвестування підприємств та корпорацій, набуває у даний час особливої ваги, оскільки стосується перспектив і ризиків підприємницької діяльності в Україні як на мікро-, так й на макрорівнях.

Зоряна Литвин, Віра Серединська

Тернопільський національний економічний університет

АНАЛІЗ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Сучасні підходи до управління економічним суб'єктом вимагають знань та володіння законами функціонування складних соціально-економічних систем, впровадження методів збору та обробки інформації. І на цій основі прийняття обґрунтованих управлінських рішень, які спрямовані на виявлення пріоритетних і перспективних шляхів розвитку.

Забезпечення ефективного функціонування підприємств потребує економічно грамотного управління їхньою діяльністю, яке багато в чому визначається умінням її аналізувати. За допомогою аналізу вивчають тенденції розвитку, глибоко і системно досліджують фактори зміни результатів діяльності, обґрунтовують плани та управлінські рішення, здійснюють контроль за їх виконанням, виявляють шляхи підвищення

ефективності виробництва, оцінюють результати діяльності підприємства, виробляють економічну стратегію його розвитку.

Для підготовки та прийняття управлінських рішень потребує подальшого дослідження теорія і практика економічного аналізу, розширення його сфери застосування.

Особливість сучасного етапу розвитку економічного аналізу полягає у тому, що елементи його теорії, методології та організації у недостатній мірі враховують закони і тенденції ринку. З іншого боку, застосування аналітичного інструментарію зарубіжних країн, не адаптовано до умов господарської діяльності вітчизняних підприємств. Тому виникають додаткові труднощі у достовірному економічному оцінюванні. За сучасних умов господарювання виник розрив між потребами фінансового менеджменту та управлінням в цілому, і можливостями методології та організації аналізу, які застосовуються у практиці. Економічний аналіз ще не у повній мірі розглядається з позицій концептуальних положень та вимог ринкових відносин і потреб управління.

Управління це особливий вид діяльності, спрямований на ефективне досягнення мети суб'єктом господарювання шляхом планування, організації, мотивації і контролю за ресурсами. Умови, які необхідні для реалізації поставлених цілей і забезпечує система управління. Фінансово-господарська діяльність підприємства відзначається своєю багатогранністю та наявністю великої кількості різних ситуацій, що, в свою чергу, викликає необхідність проведення їх аналізу. Цю роль у процесі управління і виконує економічний аналіз [2, с.125].

Дослідженню ролі економічного аналізу в системі управління підприємством присвячені праці багатьох вчених, а саме: М. І. Баканова, С. І. Барнгольц, Є.В. Мниха, Г.В. Савицької, В. В. Сопка, М.Г.Чумаченка, С.І. Шкарабана та інші.

На думку Є. В. Мниха, саме функціональна диференціація науки управління зумовила виділення економічного аналізу, як для обґрунтування та оцінки управлінських рішень, так і для реалізації завдань інших функціональних систем знань (планування, регулювання, обліку, контролю, аудиту тощо). Становлення прямого і зворотного інформаційних потоків в управлінні можливе лише на базі аналітичних досліджень. Якщо у прямому зв'язку економічний аналіз забезпечує параметри можливого впливу на об'єкт управління, то у зворотному – дає оцінку ефективності такого впливу та доцільної його корекції [3, с.5].

Савицька Г. В. стверджує, що управлінські рішення і дії мають базуватися на точних розрахунках, на глибокому і всебічному економічному аналізі. Вони мають бути обґрунтовані, вмотивовані, оптимальні. Економічний аналіз передує рішенням і діям, обґрунтовує їх і

є основою наукового управління виробництвом, забезпечує його ефективність [4, с.16].

Професор С. І. Шкарабан зауважує, що однією із важливих функцій системи управління на всіх рівнях виступає аналіз. Він проводиться на усіх етапах, починаючи від аналізу стратегії діяльності будь-якого суб'єкта і закінчується кінцевим результатом [5, с.10].

Завданням управління є забезпечення безперервного функціонування економічного суб'єкта. Для вироблення стратегії розвитку потрібно вміти оцінювати, взаємоув'язувати і співвідносити процеси, що відбуваються у ньому, спрямовувати дії до досягнення поставленої мети. Встановлення взаємозв'язку та оцінювання діяльності підприємства і є завданням економічного аналізу у системі управління

На сучасному етапі розвитку економіки актуальним стало кількісне та якісне вимірювання прямих та непрямих, часткових та узагальнюючих причинно-наслідкових зв'язків у просторі й часі, використання у спеціальних методиках аналізу методів теорії ймовірностей, теорії ігор, теорії масового обслуговування, дослідження динамічних рядів тощо.

Управлінські рішення з урахуванням результатів економічного аналізу, сприяють економічному використанню ресурсів, запобіганню зайвим витратам, уникненню прорахунків, вирішенню проблемних ситуацій. За допомогою економічного аналізу досягається швидка адаптація до змін ринкової кон'юнктури, передбачення можливих змін поведінки партнерів, уникненню не виправданого економічного ризику.

Подальшого розвитку потребують теоретико-методологічні аспекти функціонування економічного аналізу в автоматизованому інформаційному середовищі. Розробка автоматизованої системи управління підприємством із включенням до її складу підсистеми економічного аналізу дозволить перевести управління на якісно новий рівень. Якщо у даний час система управління налаштована на ліквідацію відхилень, що виникають у процесі виробничо-господарської діяльності, то використання автоматизованих систем управління дозволить застосувати, так названий, «прогностичний» метод управління. При якому небажаним подіям і, всякого роду, відхиленням будуть запобігати у період, коли тільки виникають тенденції до можливих відхилень.

Отже, економічний аналіз є досить вагомим у системі управління підприємством, основою розробки науково-обґрунтованих управлінських рішень та інструментом контролю за їх виконанням.

Недооцінка ролі аналізу, помилки в планах і управлінських діях у сучасних умовах завдають відчутних втрат. А, ті господарюючі суб'єкти в яких належним чином організовано аналіз, мають хороші результати та високу економічну ефективність.

Література

1. Економічний аналіз: навч. посібн. / за ред. М.Г. Чумаченка. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2003. 556 с.
2. Литвин З. Б. Необхідність економічного аналізу в системі управління підприємством. *Бухгалтерський облік, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.- практ. конф. Чернігів. 2014. С.125-127.
3. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 472 с.
4. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2005. 662 с.
5. Шкарабан С.І. Чи потрібен аналіз економісту. *Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу*. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 321с.

Ірина Лукановська

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄС

Інтеграція України в європейську спільноту відкрила перед національною економікою нові можливості розвитку відносин із європейськими партнерами та одночасно визвала необхідність реформування існуючої системи бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору економіки, яка повинна відповідати вимогам міжнародних стандартів обліку та звітності і бути зрозумілою та доступною міжнародним інвесторам, кредиторам чи іншим зовнішнім користувачам.

Так, євроінтеграційні процеси спричинили значні зміни системи бухгалтерського обліку установ державного сектору економіки. Саме тому бухгалтерам-бюджетникам з впровадженням у 2017 році нового Плану рахунків не вдається розслабитися. Їм довелося врахувати нові поняття та принципи, і що головне – зміни і нові обов'язки стосовно фінансової звітності.

Світова бухгалтерська наукова спільнота, декларує позицію, що в умовах сьогодення система бухгалтерського обліку виступає основним інформаційним джерелом для прийняття управлінських рішень. Саме з цих причин на першому плані перебуває проблема забезпечення якості облікової інформації, що надається користувачам для прийняття управлінських рішень. Як відомо, метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та